

אדאר דה-ג'וני - קורט חשיבה 1: רוב כרטיסי עבודה לתלמיד

2. ש"ג: הארמט האצורבט

שכ"ג = שקול את כל הגורמים.

כאשר עליכם לבחור, או לקבל החלטה, או פשוט לחשוב על משהו, קיימים תמיד גורמים רבים שעליכם לשקול. אם תתעלמו מחלק מגורמים אלה, בחירתכם עשויה להיראות נכונה באותו הזמן, אך מאוחר יותר תתברר כשגויה. כאשר מתבוננים בחשיבתם של אנשים אחרים, ניתן לנסות ולראות מהם הגורמים שהם הזניחו.

דוגמה

לפני שנים שלט חוק שבכל הבניינים החדשים בערים חייבים להכין בקומת הקרקע מגרשי חניה גדולים, כך שלאנשים העובדים באותו הבניין יהיה מקום חניה. חוק זה בוטל אחרי זמן-מה, כי התברר שהוא טעות מרה. מדוע?

הם שכחו להביא בחשבון גורם אחד: שאם ידאגו למקומות חניה לעובדים זה יעודד אותם לנהוג לעבודה במכוניותיהם הפרטיות, וכך יגבירו את עומס התנועה בכבישים.

תרגול

1. בעל ואשתו הולכים לקנות מכונית משומשת בעבור המשפחה. הם שוקלים את הגורמים הבאים:
 - ◆ מוכר המכונית הוא באמת הבעלים החוקי של המכונית.
 - ◆ מחיר המכונית.
 - ◆ סוג המכונית וצבעה.
 - ◆ כוח המנוע ומהירות המכונית.
 - ◆ כל החלקים המְכְנִיִים פועלים פְּשׁוּרָה.
 - ◆ גודל המכונית מספיק למשפחה.
2. עשו שכ"ג על הגורמים המעורבים בבחירת מקצוע.
3. המציאו גלולת-ארוחת-בוקר שהיא קטנה מאוד, אך מכילה את כל המזון והוויטמינים שהאדם זקוק להם. הגלולה משככת את הרעב למשך חמש שעות תמימות. האם יש להתיר מכירת גלולה כזאת? מהם הגורמים שיש להביא בחשבון?
4. מהם הגורמים המעורבים בבחירת סגנון התספורת שלך?
5. אילו ראינות מישוהו למשכנת מורה, אילו גורמים היית מביאה בחשבון?
3. * עובדי הטקסטיל בארץ מבקשים הגנה מפני יבוא זר של מוצרים זולים, הכובשים את השוק. אילו גורמים על הממשלה לשקול שעה שהיא דנה בבקשת העובדים?

אדוארד דה-ג'ונל - קורט חשיבה 1: רוב כרטיסי עבודה לתלמיד

- * 4. קיימת תכנית להפוך פארק בשולי עיר מתפתחת לקניון חדש. התכנית זוכה לתמיכה של אנשי עסקים ולקוחות, אבל נתקלת בהתנגדות של אנשי איכות-הסביבה. מהם הגורמים שאותם יש לשקול בהחלטה הסופית?

תהליך

דיון

- האם אפשר שנוניח בקלות גורמים חשובים?
- מתי חשוב ביותר לשקול את כל הגורמים?
- מהו ההבדל בין חש"ם לשכ"ג?
- מה קורה כאשר אנשים מזניחים גורמים מסוימים?
- האם עלינו לשקול את כל הגורמים או רק את החשובים ביותר?

עקרונות

- א. לפני כל בחירה, קבלת-החלטה, או תכנון — חשוב לעשות שכ"ג.
- ב. עדיף לשקול, ראשית, את כל הגורמים ולהוציא מתוכם את החשובים ביותר.
- ג. ייתכן שתצטרכו לבקש ממישהו אחר לומר לכם האם הזנחתם או התעלמתם מגורמים חשובים.
- ד. אם התעלמתם מגורם חשוב, תשובתכם תיראה, אולי, נכונה, אבל מאוחר יותר תתברר כשגויה.
- ה. אם תעשו שכ"ג על החשיבה של מישהו אחר, תוכלו אולי לומר לאותו אדם מה הוא הזנית.

פרויקט

1. מהם הגורמים שיש להביא בחשבון בעת תכנון כיסא?
- * 2. זוג צעיר מתקשה להחליט האם להינשא עתה או להמתין. אילו גורמים עליהם לשקול?
3. בעת החלטה על דרך בילוי חופשתכם, אילו גורמים הייתם מביאים בחשבון?